

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés

egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 "
negyed évre - - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Kiadóhivatal: Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár r.t. — Szerkesztőség irodája ugyanott.

Hirdetéseket és előfizetéseket fölvesz FÜLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.

Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyilttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula

Videki Lapok Központi Hirdetési Osztályában Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Egy igazi kurucz.

A Rákóczi-féle nemzeti felkelésben gróf Bercsényi mellett befolyásra, hatalomra és a fejedelemhez való baráti viszonyára nézve legjelentősebb alak Vay Ádám, kinek parló tetemei f. hó 22-én kerültek haza, közel kétszázad mulva az ősi családi sírboltba. A magyar történet Rákóczi ragyogó alakja mellett nem vette észre a kuruczidőknek ezt az érdekes vezéremberét, életrajza érdeme szerint megírva mai napig sincsen, amit pedig feljegyeztek róla, olyan, hogy inkább kisebbíti és rosszalja szereplését, mintsem elismerné.

A közléseknek eme szükös volta és elismerésben való mértékletessége magyarázva van azonban a XVIII. és XIX. századeleji történelmi-politikai viszonyokban. A szatmári béke megkötése után a magyar törvényhozás bélyegezte meg Rákóczit és társait a honáruló névvel s hivatalos felfogásban ez az ítélet nem enyhült meg később sem, sőt a magyar törvénytarba is belekerült, hogy mai napig ott maradjon az a rettenetes megcsufolás, mely az 1703-iki nemzeti felkelést törvénytelen, az államrend felforgatására czélzó zenebonának minősítette, Rákóczit, a bujdosó vezérekkel hazaárulónak ítélte, kiknek számkivetésbe való küldését bűnösségük méltó jutalmául a törvénybe

is beiktatta. A negyvennyolcadiki eseményekig a sajtóviszonyok is olyanok voltak, hogy a kurucz-mozgalomról elismerő munka nem jelenhetett meg, de emellett a hivatalos felfogás erősen élesztette a köztudatban azt a hitet, hogy a Wesselényi, Nádasdy, Frangepán, Rákóczi, Martinovics mozgalmaktól kezdve minden olyan törekvés, mely a nemzet igaz érdekeiért támadt, összeférhetetlen embereknek a közrend felforgatására irányuló cselszövése volt.

Meg kellett változni a politikai viszonyoknak és a történelmi felfogásnak, hogy a nemzet felsőbb rétegeiben is hitté váljon az a meggyőződés, ami a legelső néposztályban soha sem szűnt meg, hogy Rákóczi Ferenczben a magyarság érdekeinek legnemesebb képviselője bukott el az önfeláldozásig vitt nyolczéves hadjárataban. És mihelyt a hivatalos felfogást az újabb és újabb nemzeti válságok átalakították, a Rákóczi korszakának olyan kultusza támadt föl a lelkekben, melynek ereje nagyobb má már a negyvennyolczadiki események hatásánál. Ebből a tiszteletből és hálás kegyeletről Vay Ádámnak a mai korszak kell megadja a megillető részt, mert a mi időnkben van a nemzetnek és a történelmnek is legjobb alkalmára arra, hogy emléket hozza méltó kegyeletről örökítse meg. Mert Vay Ádám Rákóczinak nem pusztán vezénylő tábornoka és bujdosó társa,

hanem meghitt barátja és politikai elvtársa volt, kinek a nemzeti felkelés szervezésében majdnem akkora szerepe volt, mint Rákóczinak. Az osztrák udvarral ellenséges viszonyban álló XIV. Lajos külön levélben fordult Vay Ádámmal a felkelés kezdetére, az osztrák udvar pedig olyan ellenséget látott benne, kinek hatását egynek tartotta a Rákócziéval. Előkelő származásán és nagy befolyásán kívül hatalmas vagyona is főalakjává tették a kurucz mozgalomnak, de azzá tette még inkább forradalmi lelkülete, mely már a Thököli-féle harcokban szerepet juttatott számára. 1701-ben Leopold császár összeesküvés vádjára alapján Rákóczival elfogatta és a neustadti várban őriztette, kiszabadulásuk után azonban mindketten összekötéseket kerestek az elégedetlenekkel s 1703-ban megkezdtek működésüket. Rákóczi hadseregében előkelő pozíciót töltött be Vay Ádám kezdetben mint tábornok, majd mint a nemes testőrség parancsnoka, főlovászmester és udvari főmarsall. Mindjárt az 1703-iki kállói csatában udvari főmarsallá lett. A vágvidéki tizenegy vármegye az ő közbelépésére határozta el magát a felkeléshez való csatlakozásra, ami egyszerre véget vetett a protestánsok sérelmeiből folyó vitáknak egyelőre, másfelől tömörítette Rákóczi zászlója alá a felvidéki magyarság amaz elemeit, melyeknek részvételét nél-

TÁRCZA.

Új sirhalomnál.

Boldogság! Ki az, ki benned még hinni tudna?
Ennyi csapást ki tudna elviselni még?
S ha volt még vigasz, enyhülés számomra,
Sirba miért szállt? Vele egy sirba mért tevék?

Elhagyál! De ha már vigasztaló szód nincsen,
Nyugalmat árássz rám legalább!
E fáktól, e néma sirtól kértem,
Ily szenvedést hogy viseljek tovább?

Remény! Sorsunknak te csalfa délibábja,
Óh mért hagyál el ily kegyetlenül?
Zokogó arcom, fájdalom látára
Az ég, a felhő is könnyekbe merül!

—ly.

Bomlik már...

Bomlik már a vadrózsa kelyhe...
Illattól balzsamos a lég...
Itt lent a föld virággal telve...
És fent oly ragyogó az ég...
Madárdal veri fel a csendet...
Úzi az árnyakat a fény...
És mégis... mégis bánat reszket...
Az ezüst-nyárfa levelén.

Szellőktől hajtva lassan... bűgva...
Megindul a mély völgybe le...
S a merre szárnyal lomhán útja...
Gyötrődés, vágy, bű jár vele...

Beszédes csend ül rá a tájra...
Hangtalan panasz... néma vád...
Fűt... fát... a lelkemet átjárja...
A mig suhan a légen át.

A bűbájnak ma nincs hatalma!
Az erdő rázza lombjait...
Olyan ringó a bokrok alja,
Édes lesz megpihenni itt.
Rejtett fészke a fülemilének...
Puha pehelylyel rakva már.
S kél a szívéből háláének...
Mig a kicsiny lakókra vár...

Ki gondolna az elmulásra?...
E bimbó-bontó reggelen.
Mint a haboknak illanása...
Tűnnek az évek szüntelen...
M'ért zavarná meg ez a rendet?...
Elég ha én tudom... csak én!...
Az örök válás bűja reszket...
Az ezüst-nyárfa levelén...

Sallak Róza.

A romániai magyarok ünnepe.

Bukarest, 1906. június 21.

— A „Közérdek” eredeti tárczája. —

Akik a romániai magyarok kulturális egyesületeinek csoportos kiállítását felszínre vetették, lelkük mélyében meg voltak ugyan győződve, hogy hosznos munkát végeznek,

ha ezt a kiállítást életre hívják, de remélni sem merték, hogy álmaiknak, törekvéseiknek nemes gyümölcse alig néhány óra alatt megéri, a kis szerény mag valamely csudatevő hatalomnál fogva terebélyes fává válik, amelynek árnyékában immár megpihenhet a romániai magyarság.

Eddig senki sem tudott róluk sem Romániában, sem Magyarországon s ha tudtak is, az nem vált előnyükre. Ezentul mindenki tudni fogja, hogy a Romániában élő magyarok összetartó egészét alkotnak, hogy kulturális életet élnek s van közöttük egy összetartó kapocs, amely gyökereit már mélyre eresztette a romániai magyarság lelkében: a betű hatalma. Az összes nagy lapok úgy Romániában valamint Magyarországon beszámoltak arról, hogy a romániai magyarok tényezők. A román lapok pártállásra való tekintet nélkül a legmélyebb szimpátia hangján emlékeztek meg a mi pavilonunkról, ezzel elismerték, hogy a mi szerény kiállításunk Románia előtt is rokonszenves. Minden ujság hozta a pavillon feliratát: „Légy hű honpolgára hazádnak, de kérd Isten áldását arra a földre, ahol kenyered keresed.” Ez a felírás a mi programunk, ennek megvalósítása, ennek ébrentartása a mi törekvésünk. Már eddig is, pedig még alig nyílt meg a kiállítás, máris igen sok ember olvasta ezt a felírást és

külözni legkevésbé lehetett. Közbe Békés-, Máramaros vármegyék főispáni, a Jász-Nagy-Kun főkapitányi és Munkács vára főparancsnoki tisztségét viselte Vay, részt vett az erdélyi és magyarországi hadjáratokban, a szécsényi gyűlésen a koalíció létrehozásán működött közre, az ónodi gyűlésen pedig egyike volt azoknak, ki főszerepet vitt a detronizáció kimondásában, sőt alá is írta a függetlenségi nyilatkozatot, melylyel elismerte, hogy a Magyarország és Ausztria között fennálló viszonyban Magyarországnak egyedül való érdeke az elszakadás.

Háromszor került osztrák fogságba lázadó voltáért Vay Ádám, miközben elveszítette hatalmas vagyonát mindannyiszor, de a feje fölött állandóan ott lebegő veszedelem mégsem tudta eltéríteni a nemzet ügyétől. Rákóczival olyan belső viszonyba került, hogy résztvett haditervei készítésében, külpolitikai küldetéseiben, a nemes testőrség szervezésében s egyike volt Bercsényi mellett azoknak, ki a legválságosabb időben sem akart tudni a kiegyezésről. Igazi kurucz vér lobogott ereiben, de e mellett a szabadságnak és Rákóczinak akkora szeretete egyesült lelkében, mely a bujdosó életet is kívánatosabbnak mutatta számára, mint az elvek feladása árán való gondtalan életet. A trencsényi csata előtt való haditanácsban ő és Rákóczi czélszerűtlenné nyilvánították a Trencsény ellen való ostromot, de leszavaztaták és a Bercsényi haditerve szerint javasolták a támadást, ami végzetes károkat okozott a kurucz fegyvereknek. A trencsényi ütközet veszteségeit nem lehetett többé pótolni s hiába hivatkozott Vay és Rákóczi az általuk javasolt haditerv előnyeire, a hadsereg immár tények előtt állott, melye-

ket az 1710-diki pestis napról-napra sulyosabbá tett. 1710. végén Pálffy János Rákóczival a Vay Ádám vajai kastélyában tartotta azt a nevezetes tárgyalást, mely egész éjszakán át folyt, anélkül, hogy megegyezésre tudtak volna jutni. Rákóczi nemsokára elhagyta az országot, de vele mentek vezérei is, kik biztak az orosz vagy a francia segítség megnyerésében s el voltak határozva mindaddig folytatni a harcot, míg vagy az általános győzelmet, vagy a nemzet részére a legelőnyösebb békét biztosítják. Sem a francia, sem az orosz, sem a porosz segítség nem ment teljesedésbe, ellenben a csalódások egyre tartottak. Akiben legjobban bizakodott Rákóczi, XIV-ik Lajosban és az orosz csárban, azok hagyták cserben legkorábban, de hűségesen kitarítottak mellette a szerencsétlenségben tábornokai, tisztjei, apródjai és udvarának nagy többsége. Ezek között volt Vay Ádám is. Pedig hazajöhetett volna; kegyelem, előkelő állás és hatalmas birtokok előnyei vártak rá, de nem jött, mert jelszava volt: inkább tisztességben meghalni, mint gyalázatosan élni. Így élt; így is halt meg Danczigban 1715-ben. A nemzet kegyeletében és a késői magyarság emlékében férfui karakterének ez a rendületlen erőssége biztosítja számára soha el nem apadható hálánkat.

Politikai hírek.

Lesz-e magyar jegybank? Pécsből jön a hír, hogy Wekerlének az a véleménye, hogy a bank-közösséget 1917-ig fenn kell tartani. Hát a magyar miniszterelnök véleménye mideresetre jelentős egy vélemény.

De tudunk egy még sokkal jelentősebbet: a függetlenségi pártét. Mi a függetlenségi párt véleménye erről a nevezetes kérdéssel? Az osztrák-magyar bank szabadalma 1910-ben lejár. Az önálló magyar jegybank felállítása benne van a függetlenségi programmban is. A függetlenségi párt még legutóbb is azt ígérte, hogy a közös vánterülettel megnyomortott magyar gazdasági életnek segítségére siet a magyar jegybank felállításával. És a képviselőház többségének itt semmi se köti meg a kezét. Se szerződési lejáratok, se semmi. Tőle függ: megújítja-e a bankszabadalmat. Az osztrákot máris ujjongva hivatkoznak a Wekerle véleményére.

Eötvös Károly programja. A főváros hetedik kerületének függetlenségi választói egy része Eötvös Károlyt akarja jelölteni. Már kérdést is intéztek e tárgyban Eötvöshöz, akinek ez volt a válasza: „Ha a választók zöme megtisztel a jelöléssel, úgy azt köszönettel elfogadom. Kijelentem azonban, hogy én igazi függetlenségi és ellenzéki akarok lenni, s ha megválasztanak: az leszek a parlamentben. Megmondom még nyíltan azt is, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök személyes hive vagyok, mert az a meggyőződésem, hogy amíg ő áll a kormány élén, Magyarországot szegény és sulyosabb bánalom nem érheti. Lándzsát török a nemzeti követelmények mellett: ez a programom. A nemzeti nagy fölgerjedést nem szabad elaludni hagyni; ébren kell tartani a közszellemet. Ehhez pedig szükséges volna egy legalább ötven tagu parlamenti ellenzék, ami ma, sajnos, nincs...”

örömmel jelenthetjük ki, hogy mindenkinek tetszik, mindenki elismeréssel adózik annak a lojalitásnak, a melylyel a mi pavillonunk a nagy kiállítás keretébe behelyezkedett.

El fogjuk érni rövid időn, hogy tudomást nyerve rólunk, megismerve törekvéseinket, becsülésben lesz részünk Romániában.

Több napi munka után szombatra elkészült a tulipános pavillon belső berendezése is. A kiállításon résztvett egyesületek kiállítási tárgyai izlésesen és megfelelő helyen lettek elhelyezve, úgyhogy egészen felszerelve kiállításunk olyan kedves képet nyújtott, hogy bármely kiállításba is bevalának. Az egyesületek ki is tettek magukért, nem sablonos dolgokat készítettek, hanem látszott, hogy kedvvel és gyönyörűséggel készülnek első nyilvános szereplésükre. Lehet hogy talán az idegent hidegebben hagyja, de annál jobban esik nekünk magyaroknak, a kik nem csupán a kiállítási tárgyat nézzük, hanem meg tudjuk érteni annak jelentőségét a mi törekvéseinkre.

Károly román király szombat délelőtt fogadta a bukaresti kiállítás alkalmából itt tartózkodó magyar kiküldötteket, nevezetesen először a magyar kormány kiküldötteit, azután pedig a magyar kiállítási bizottság tagjait.

A magyar kormány kiküldötteit Stettina József miniszteri tanácsos vezette, aki hódol-

lással üdvözölte a királyt uralkodásának negyvenéves jubileuma alkalmából, amely alatt a román nép oly nagy mértékben fejlődött. Ezt a fejlődést imponálóan mutatja a jelenlegi kiállítás.

Károly király meghatottan mondott köszönetet a rokonszenv ezen megnyilvánulásáért; boldognak érzi magát — ugymond — hogy uralkodói jubileuma alkalmából Európa népei oly általános elismerésben részesültek.

Ezután Stettina József miniszteri tanácsos bemutatta a magyar kormány kiküldötteit, akikkel a király élénk társalgást folytatott. Melegen érdeklődött Magyarország mezőgazdasága és mezőgazdasági ipara iránt. Hálával emlékezett meg arról, hogy milyen előzékenységgel fogadták a magyar hivatalos körök a román kiküldötteket az ezredévi kiállítás alkalmával. Ez a visszaemlékezés — ugymond — arra indítja, hogy meghívja a magyar kormány kiküldötteit a román koronauradalmak megtekintésére. A király igen melegen érdeklődött Magyarország szociális intézményei iránt, kérdezősködött a mezőgazdasági sztrájk ellen tett óvintézkedésekről, amelyekről Kazy József miniszteri tanácsos nyújtott a királynak tájékoztatást. Érdeklődött a király a magyarországi erdészet iránt is és felhívta a kiküldöttek figyelmét a sinajai havasi ültetvényekre.

Pirkner János miniszteri tanácsostól a ma-

gyar állattenyésztés felől kérdezősködött. A király töviről-hegyire elmondatta magának a két év előtti inszpekció részleteit, amelyekről nagy dicséréssel emlékezett meg. Feleltette a magyar mezőgazdasági gépipar versenyképességét, amelyet az angol iparral helyezett egy színvonalra. Majd pedig a közlekedésügy legújabb fejlődéséről kért felvilágosításokat, amelyeket Stettina miniszteri tanácsos adott meg. Szűry János és Micsek Endre miniszteri osztálytanácsosoktól az iparfejlesztés és iparoktatás egyes fázisai felől tudakozódott. Nagy érdeklődéssel hallgatta a munkás és tanoncoképzés terén a magyar kormány által tett intézkedéseket és figyelmébe ajánlotta a magyar kiküldötteknek a romániai hasonló célú intézményeket. Feleltette a király, hogy tudomása van arról, hogy Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter mily sok közgazdasági reformot vett tervbe, megemlékezett Sztérenyi József államtitkárról, akinek nagy szakértelmét és fáradhatatlan ügybuzgalmát Romániában is ismerik és tisztelik. Nagyon jól esett — ugymond — hogy Kossuth Ferenc és Sztérenyi József államtitkár a bukaresti kiállítás iránt oly meleg érdeklődést tanúsítottak.

A magyar kiállítási bizottság küldöttségét Chorin Ferenc főrendiházi tag vezette, aki tartalmas beszédben üdvözölte a román királyt. A király meleg szavakkal köszönte

SÁMSON JAKAB

Telefon 423.

uri szabó

Telefon 423.

KOLOZSVÁRT, Egyetem-u. 2.

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát

honi, angol, scoth és francia különlegességekben

FÉRFI RUHÁK a legmodernebb szabászat alkalmazásával, saját műhelyében készítettnek. 12 46-105

Gyors és pontos kiszolgálás!

Gyors és pontos kiszolgálás

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Értekezlet a vármegyén.** F. hó 23-dikán népes értekezlet volt a vármegye székházában, mely nagy érdeklődéssel és lelkesedéssel báró Kemény Árpád főispán ünnepélyes fogadásának és beiktatásának részleteivel foglalkozott. Szász József alispán mellé kérésére két társelnök választott: br. Bánffy Ferencz és dr. Varró László. Megállapított az ünnepélyes beiktató közgyűlés programja és a fogadtatás minden részlete. E szerint a főispánt, a ki csombordi kastélyából érkezik, a csombordi hídfőnél, hol Nagyenyed város határa kezdődik, mintegy 100 tagu földmives bandérium és diszes kocsisor várja és rövid üdvözlés után ezen ünnepi menetben érkezik Nagyenyedre, hol a városház előtt felállított diszkapunál dr. Varró László a város közönsége nevében, a vármegyeház kapujában Szász József alispán üdvözlö a vármegye közönsége nevében. A csombordi ut mentén a közeli községek lakóai, a Kossuth-utcán városi közönségünk fog

meg az ovációt, hálásan emlékezett meg a magyar sajtóról, amely mint értesülve van, pártkülönbség nélkül szíves szavakkal méltatta az ő jubileumát. Kéri, hogy köszönetét a magyar sajtóval alkalmas módon közöljék. Amikor erre a magyar bizottság spontán tetszésben tört ki, mosolyogva jegyezte meg a király, hogy kedvesen emlékszik a magyarok tetszésnyilvánításaira, mikor a feleségét Budapesten oly tisztelő lelkesedéssel fogadták, és mikor a magyarok százával keresték fel Sinajában, hogy tiszteletüket egetverő eljenzéssel fejezzék ki. Azután a király cercelet tartott a küldöttség minden egyes tagjával. Chorin elnökkel társalgást kezdett, megemlékezett a milánói kiállítás magyar osztályáról, amelyet nemrég megtekintett.

— A magyar műipar Milánóban fényes sikert aratott, mikor ott jártam, majdnem csak a magyar osztály volt kész. A magyar majolikáról, mozaikról és effélékről és főleg Zsolnay és Fischer gyártmányairól maguk az olaszok, akik e szakban mesterek, nagyrabecsüléssel nyilatkoztak. Magam is vásároltam és hoztam e cikkekkel egy újabb kollekcziót. Kivánom, hogy a világversenyben minden téren ilyen oszt. tlan elismerést arasson Magyarországon.

Ezzel a fogadtatás, amely jó másfél óráig tartott, véget ért. A király a küldöttség minden egyes tagjával kezét szorított s e szavakkal bucsuzott el:

— Vizontlátásra, uraim, a kiállítás megnyitására, a magyar pavillonban.

i. n.

sorfolat állani. A beiktató közgyűlés után tisztelgések, délbén lakoma lesz, melyet az új főispán ad a megyebizottsági tagok és meghívott vendégek tiszteletére. Felkérjük városunk közönségét, hogy a város ünnepies külsejéről, különösen a házak fellebégzéséről való gondoskodásban szíves készséggel részt venni szíveskedjék. A fogadtatás részletes és gondos előkészítése végett 100 tagu rendező-bizottság küldetett ki.

— **Törvényhatósági közgyűlés.** Szász József alispán folyó hó 30-ra rendkívüli törvényhatósági közgyűlést hívott egybe, melynek egyetlen tárgya lesz báró Kemény Árpád főispán kinevezését tudató belügyminiszteri rendelet felolvasása és a főispáni eskü bevétel.

— **Dimisszió.** A Bethlen-kollégium és a polgári leányiskola ma délután tartja az évzáró ünnepélyt. Az állami elemi iskolában folyó hó 22-én tartották meg.

— **Vizsgálatok.** Az érettségi és tankepesítő vizsgálatok kivételével az összes intézetekben befejeztettek az évzáró vizsgálatok. Az elemi iskolák vizsgálati iránt különösen nagy közönség érdeklődött s a szülők nagy meglepéssel és örömmel látták gyermekeik szellemi fejlődését. Örömmel látták a tanügybarátok is, hogy még idegen ajku növendékek is, kik a nyelv nehézségeivel küzdöttek, szép eredményt tudtak felmutatni. Szívesen ismerjük el e téren különösen az állami elemi iskolák sikeres működését.

— **Piaczi drágaság.** Nap-nap után panaszkodnak a házi asszonyok, hogy a piacon méreg drágaság uralkodik. Ennek oka, hogy az élelmi cikkekkel viszontelárusítók szedik össze a vidékiektől s ezek aztán — minden akadály és ellenőrzés nélkül — tetszés szerinti uzorával adnak el tojást, baromfit, gyümölcsöt stb. a vásárló közönségnek. Többször felszólaltunk már ez ügyben, de sohasem lett foganatja. Kérjük: nem lehet a közönség fontos érdekét a kizsákmányolás ellen megvédeni?

— **A nagyenyedi függetlenségi és 48-as párt méltóságos br. Kemény Árpád főispán** úr beiktatása alkalmából, tiszteletére a sétatéri fedett helyiségben saját pénztára és a „Tulipán-Szövetség“ javára Nagyenyeden, 1906. év június hó 30-án, szombaton táncmulatságot rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépti díj: személyjegy 1 kor. 20 fill., családijegy 3 korona.

— **A nagyenyedi polgári leányiskola** és a vele egybekapcsolt női munkafolyam 1906. évi június hó 24-én (vasárnap) a sétatéri fedett táncz helyiségben jóteknonyezélu nyári táncmulatságot rendez. Belépti díj: felnőtteknek 1 korona, tanulóknak 50 fillér. Kezdeté este 8 órakor.

— **Táncmulatság.** Az 1906. évben érettségi tevő ifjak 1906. június hó 28-án (csütörtökön) Nagyenyeden a sétatéri táncz helyiségében, a fiúmei kirándulás alapja javára zártkörű tánczestélyt rendeznek. Személyjegy 2 korona. Családijegy 5 korona. Kezdeté este fél 9 órakor. Az estély sikerét negyven védnök biztosítja.

— **Nem lesznek hadgyakorlatok.**

Legkinosabb a civílnék és öreg bakának a hadgyakorlat. Tikkasztó nyári hőségben 30—40 kilométert étlen-szomjan masírozni, nem könnyű dolog. Most megjött az örömhír: az idén nem lesz nagy hadgyakorlat, — mivel a mostani legénységi állomány még a rendes szolgálati szűlségletre is alig-alig elegendő. Jól is volna a minden évben megtartott hadgyakorlatokat úgy redukálni, hogy minden másod évben tartsanak nagy hadgyakorlatokat, akkor a közös hadügyi költségek-ből is megspórolhatnánk egy pár milliót.

— **Gazdasági hitelszövetkezet** és ezzel kapcsolatos takarékmagtár létesítése céljából f. évi június 23-án este 7 órakor értekezlet volt a Fogyasztási szövetkezet üzleti irodájában.

— **Uszóverseny Vizaknán.** A vizaknai fürdő-felügyelőség által a „nagy zöld tóban“ nemzetközi uszóverseny rendeztetik 1906. évi július hó 8-án, vasárnap délután 4 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a következő napon. A versenyszámok a következők: 1. Megnyitóverseny, I—II. díj ezüstérem. Tét: 2 korona. 2. Vizakna bajnoksága 50 yard, I. díj nagy aranyérem bajnokszállagon tiszteletdíjjal. II. díj aranyérem. III. díj ezüstérem. Tét: 15 korona. 3. Buvár-uszás és műugrás, I. díj aranyérem, tiszteletdíjjal. Tét: 10 korona. 4. Mell-uszás 200 yard, I. díj aranyérem tiszteletdíjjal. Tét: 10 korona. 5. Erdély bajnoksága 100 yard, I. díj nagy aranyérem bajnoki szállagon. II. díj aranyérem. III. díj ezüstérem. Tét: 15 korona. 6. Ifjusági verseny 50 yard, I—II. díj ezüstérem. Tét: 2 korona. 7. Főiskolai tanulók versenye, mell-uszás 200 yard handicap. I. díj aranyérem és tiszteletdíj. Tét 10 korona. 8. Háton-uszás 150 yard, I. díj aranyérem és tiszteletdíj. Tét: 10 korona. 9. 402½ méteres főverseny. I. díj aranyérem. II. díj ezüstérem. Tét: 10 korona. 10. Junior verseny, 50 yard, I—II. díj ezüstérem. Tét: 2 korona. 11. Szebeni díj 50 yard, I. díj aranyérem és tiszteletdíj. II. díj ezüstérem. Tét: 10 korona. 12. Fregoli verseny, 100 yard, I—II. díj ezüstérem. Tét: 2 korona. 13. Hölgyek versenye, 50 yard I. tiszteletdíj és ezüstérem. 14. Vater poló mérkőzés. A nevezések tettel együtt a m. kir. fürdő-felügyelőséghez folyó évi július hó 1-ig bezárólag küldendők be. A rendezőség. Ülőhelyek ára 2 korona, passepartout belépti jegy ára 1 korona. Gyermekek 10 éven alul belépti díjat nem fizetnek. A zenét Pongrácz Lajos fürdő-zenakara szolgáltatja. Jegyek előre válthatók Budovszky úr könyvkereskedésében Nagyszebenben és Vizaknán a fürdő-pénztárnál. Jegyek láthatólag viselendők. Verseny után táncmulatság a gyógyteremben.

— **Értesítés.** A m. kir. kolozsvári VI. honvéd kerületi parancsnokságnak folyó évi 3694. hv. számú „Hirdetménye“ értelmében a nagyenyedi állomáson elhelyezett honvédzászlóalj részére 1906. évi szeptember hó 1-től 1907. évi augusztus hó 31-ig terjedő időre szükséges termény és anyag járandósági cikkek bérleti szállítására folyó évi július hó 10-én délelőtt 10 órakor a honvédlaktanya kezelő tiszt irodájában nyilvános versenytárgyalás fog tartatni. Az évi szük-

A nagyérdemű közönséget tisztelettel kéri

TÁNGEL JÓZSEF

női, férfi és gyermekdivatáru kereskedő,

hogy mielőtt nyári szükségletét bárhol is beszerezné, előbb főtér 4. szám alatt lévő raktárát, mely a közelgő idényre dusan van a legjobb minőségű árukkal ellátva, szíveskedjen megtekinteni.

séglet: 112 métermázsa széna, 69 méterm. alom-szalma, 66 m.-m. ágyszalma, 230 köbméter kemény tűzifa és 138 métermázsa zab. Az itt kimutatott élelmi szükségletek bérleti szállításának biztosítása végett a fent megjelölt napokon, órákban és helyeken — kizárólag írásbeli ajánlatok útján nyilvános ajánlati tárgyalás fog tartatni. Bővebb felvilágosítás szerezhető a nagyenyedi honvédlaktanya kezelő tiszt irodájában a hivatalos órákban bármikor megtekinthető a „Szállítási feltételek füzetéből“.

— **A budapesti m. kir. állami felső építő-ipariskola** (VII. ker., Csömöri-ut 74. szám) rendes tanfolyamának első osztályába a jövő 1906—907. iskolai évre való fölvételre június 25-től július 1-ig lehet személyesen vagy írásban jelentkezni. A végleges fölvétel november elején személyes jelentkezés alapján történik. Az intézetben a tanítás hat felében át tart s a tanfolyam befejezésekor nyert végbizonyítvány jogot ad az egyéves önkéntességre, az érettségi bizonyítvánnyal elnyerhető hivatalos állásokra, a vasuti és posta- s távirótszti tanfolyamra való fölvételre; három évi utólagos szakmabeli gyakorlat mellett jogot ad a kőmives, kőfaragó vagy ácsmesterség önálló üzésére és építőmesteri vizsgálat letehetésére.

— **Nagy kincs a tenger fenekén.** Genuában a minap érdekes szerződés jött létre néhány livornói buvár és a görög kormány képviselője között. A szerződés a navarinói öböl ama pontjának megállapítására vonatkozik, ahol 1827-ben hetven török hadihajó nagy összegű hadikincscsel együtt elsüllyedt. Eddig már ismételt megkísérlések az elsüllyedt hadihajók fölkeresését, de eredmény nélkül. Az olasz buvárok azonkívül meg fogják keresni a Kréta- és Kiritarszigetek között elsüllyedt római gályákat, a melyeken nagy értékű görög műkincsek voltak. E gályák helyét meglehetősen biztosítással sikerült megállapítani, mert nemrég egy görög buvár azon a helyen egy antik szobrot talált, amelyet a görög kormány négy-százezer drakmáért vásárolt meg. — Ugyanott több más megcsontított műkincset is találtak már. Ha a híres livornói buvároknak sikerülne a gályákat a tengerből kiemelni, valószínűleg megmerhetetlen értékű antik műkincsek kerülne a napvilágra.

— **Tanulmányi ösztöndíjak.** A kolozsvári kereskedelmi- és iparkamara a területére (Alsó-Fehér, Beszterce-Naszód, Kisküllő, Kolozs, Szilágy, Szolnok-Doboka, Torda-Aranyos megye) illetékes iparos- és kereskedő-segédek részére tanulmányi ösztöndíj pályázatot hirdet. Az ösztöndíj célja iparos és felsőbb kereskedelmi intézetek látogatását elősegíteni, a gyakorlati kereskedelemben működő alkalmazottaknak pedig a különböző szaktanfolyamok látogatására, esetleg különleges tanulmányi ut czéljára utise-

gélyt nyújtani. Megjegyzendő, hogy a segélyösszeg 100-tól 200 koronáig terjedhet. Az előképzettséget, családi állapotot, vagyoni viszonyt, a tanulmány czélját részletesen ismertető és 1 koronás bélyeggel ellátott folyamodások a kamarához czimzetten legkésőbb folyó évi augusztus hó 15-ig a kamara irodájához okvetetlen benyújtandók, mert a később érkező folyamodások figyelembe nem fognak vétetni.

— **Huszkilós gomba.** Péterrévén az esős időjárás csodaszámába menő gombatermést produkált. A napokban ugyanis számtalan 15—20 kgr. súlyu gombát szedtek fel a község közelében levő réten, amit részint a közeli városba, részint Budapestre és Bécsbe, sőt külföldre is szállítottak elárúsítás végett. A kosár nagyságu gombának az osztrák fővárosban állandóan nagy barmuló közönsége volt.

— **Ártatlan párbaj.** Egy római lapnak szerkesztője a minap a következő levelet küldte a konkurrens lap szerkesztőjének.

„Uram,
az ember nem szokott segédeket küldeni oly gazemberhez, mint ön! E levéllel tekintse tehát magát pofonúttnek, Jobbról-balról pofonútttem s köszönje meg, hogy nem a botomat használtam.“

A kolléga következőképp felelt erre a szeretetreméltó levélre:

„Páratlan ellenfelem!
Nagyon köszönöm, hogy — igaz, csak levélben — két pofont küldött, s nem a botját használta. Szintén csak levélben védekezem, s itt küldök önnek hat revolvergolyót. Tekintse magát agyonlőttnek. Üdvözlöm a holttestet.“

Megjegyzendő azonban, hogy az ilyen kölcsönös sértésről egy elcséplélt magyar adoma is tud.

A közönség köréből.

Ezen rovat alatt közérdekű felszólalásoknak engedünk helyet; tartalmukért azonban felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

A hus drágasága.

A szarvasmarha ára csökken, a hus ára mégis emelkedik. És a hus, amit a közönség kap, drágasága mellett össze sem hasonlítható a nagyobb városok ezen fontos élelmi cikkeinek minőségével.

Ezt naponta látja mindenki. Halljuk azt, hogy más városokban közönség és hatóság közreműködnek abban, hogy ilyen természetű kartell, vagyis kizsákmányolás ellen védekezzenek. Csak nálunk nem történik semmi. Tudomásunk van róla, hogy a fegyintézetnek 88 filléért szállítják a marhahúst egész éven át, mi pedig, szegény tisztviselők, ha húst akarunk enni, egy korona negyven fillért fizetünk egy kilogrammért.

A múlt évben megalakult szövetkezetbe magam és sok társam azzal a biztos reménységgel léptünk be, hogy a husfogyasztást is beveszi programjába. Hiszen erre

volt égető szükség. Fúszkereskedés sok van Enyeden és oly megbízható kiszolgálásban részesül a közönség a legtöbb helyen, hogy ilyet felállítani nem volt valami sür-gős feladat. A hus árát nem lehet megbírni s ebben nem történik semmi. Kérjük a szövetkezet igazgatóságát, fontolja meg ezt a szükségletet és terjessze ki működését minél hamarabb a husfogyasztásra is.

Egy tisztviselő.

SZERKESZTŐSÉG:

Dr. Garda Kálmán, Török Bertalan, Dr. Varró László.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részv.-társ.

Nyilt-tér.*

HITEL-LEVELEKET

minden külföldi városra, gyógy- és üdülőhelyre legelőnyösebb feltételek mellett kiállít a

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Budapesten.

Az intézet a banküzletet és VAGYONKEZELÉST illető minden felvilágosítást készséggel nyújt.

186 3—4

Császárfürdő Budapest.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szén-savas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belégzési kúra. 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés, jutányos árak.

Prospektust ingyen és bérmentve küld

140 3—10

az igazgatóság

* Ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Kakao és osokoládé kedvelők figyelmébe:
Hoff János-féle

Kandol-Kakao

a legcsekélyebb szirtartalmu, azért igen könnyen emészthető, soha sem okoz székrekedést, mindszáttal ritka finom íze mellett kiválóan ocsó.

Valódi osakia
Hoff János
névvel és az oroszlan-földjeggyel.

Csomagok ¼ kgr. 80 fillér
½ kgr. 150
1 kgr. 300
Mindenütt kapható.

Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár R.T. NAGYENYEDEN.

Alaptőke 200,000 korona.

Alaptőke 200,000 korona.

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat a legelőnyösebb kamatláb mellett.

Betáblázás mellett adott kölcsönök után 500 koronán felül 6 1/2 %-ot számit.

Törlesztés kölcsönöket nyújt 500 koronától kezdődőleg már 4 1/2 % alapkamattal földbirtokra, a becsérték feléig.

Vásárol és elad értékpapirokat idegen számlára. Régibb és magas kamatu jelzálogközlösönöket igen előnyös feltételek mellett konvertál s mindennemű ilyen ügyeket a leggyorsabban bonyolít le.

Bevált értékpapir szelvényeket és sorsolt értékeket. 20 49—104

Betétek után naptól-napig 4 1/2 %-ot fizet.

NAGY JENŐ

szájpad nélküli műfog-spezialista
KOLOZSVÁRT, Wesselényi M.-u. 6. sz.

Készít szájpadnélküli természetesen szilárdan álló fogakat 16 koronáért.

46—104

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 300.000 kor. Tartalékalap: 157.000 kor.

Előnyös Vásárol kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüintézetek részvényeire.
Letétbe és elad értékpapírokat.
Időgen Váltókat elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.
Betétet kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.
az összeg nagysága szerint 5 $\frac{1}{2}$ %, 6, 6 $\frac{1}{2}$ % mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítol le.
4 $\frac{1}{2}$ % kamattalá mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12, d. u. 3—4 óráig.

19 50—104

ELSŐRANGU FÉNYKÉPEZŐGÉPEK

Rietzschel, Goerz, Rodenstock
és egyéb világhírű gyárak készítményei
mérsékelt áron csekély havi
RÉSZLETFIZETÉSRE.

Megrendelési hely:
AUFRECHT ÉS GOLDSCHMIED
fényképezési osztálya
Budapest, VI., **Andrássy-út 17.**
Szíveskedjék árjegyzéket kérni fényképezőgépekről.

Szolid kiszolgálás! Jutányos árak!

Tavaszi és nyári idényre ajánlja

BERKOVITS BÉLA

a most ujonnan megérkezett

női, férfi-, fiu- és gyermek-ruháit.

A legújabb divatu
angol raglán kabátok, férfi-, fiu- és gyermek-ruhák.

Valódi angol és gácsi ruha- és felöltő-szövetek.

Minden fajta, női, férfi-, fiu- és gyermek-czipők,
kizárólag kézimunka.

Mérték utáni megrendelések saját szabóműhelyemben a legdivatosabb kivitelben 24 órán belül eszközöltetnek.

Becsés pártfogást kér

BERKOVITS BÉLA
férfi divat üzlete, Nagyenyed, Főtér 3.

10 50—104

Dús választék minden cikkben.

Czipőkben kizárólag kézimunka!!!

Czipőkben kizárólag kézimunka!!!

ELŐPATAK

gyógyfürdő

kiválóan jó eredménnyel használható a gyomor, vese, hólyag és a méh hurutos bántalmánál, máj és lépajoknál, kőszvény és oszónál, altesti pangá-oknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségnél. A nagyírű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, öszeköve a megfelelő és itt felalálható kisegítő gyógyeszközökkel (meleg és hidegfürdők, vizgyógyintézetet kezelés, massage, svédorna, diätikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fel. Fürdőidény: május 15-től szeptember 15-ig. Vasuti állomás: Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidényben (május 15-től június 15-ig és aug. 20-tól szept. 15-ig) a gyógy és zenedíjnak fele fizetendő, lakások 50%-al és ellátás is sokkal olcsóbb. Az előpataki ásványvíz, mely a szénsavdus, égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz, háznál is használható és üdítő, kellemes ital tisztán vagy borral vegyítve, nagy kedveltségnek örvend. Itthon és a külföldön évenként egy millió palacknál több kerül forgalomba. Szétküldési hely Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben.

Prospektust kívánatra ingyen
küld az igazgatóság.

148 4—4

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

118 17—50

Brassói Portland-Cement-

gyár, Brassóban. Nagyenyeden kapható Klemm Pál úrnál Szentkirály-utca 128. sz.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.